

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 93

16 Σεπτεμβρίου 2002

Κέντρο ἀναφορᾶς...

σύγχρονος ἄνθρωπος, ὁ ἄθεος ἄνθρωπος κινεῖται μέσα στή χαοτική πολυπλοκότητα, δίχως νά διακρίνει ἓνα σταθερό καί ἀταλάντευτο κέντρο ἀναφορᾶς. Δίχως νά νοιώθει, πῶς ὑπάρχει ἓνα «Α» καί «Ω», μιά ἐστία πληρότητας ζωῆς καί δύναμης, κέντρο προσανατολισμοῦ καί πηγὴ ἀστείρευτη ὁραμάτων καί γόνιμης πράξης. Δίχως νά ἀναπαύεται στό ἀπλωμένο, σταθερό καί παντοδύναμο, χέρι, πού εἶναι πάντα ἑτοιμο νά τόν πιάσει, νά τόν χειραγωγήσῃ καί νά τόν σώσει. Δίχως νά ἀκούει τήν ἀπαλή καί γλυκειά φωνή, νά τοῦ μεταδίνει τήν ἁρμονία καί τήν παρηγοριά τῆς ἀγάπης.

Ολα γύρω, ἐντυπωσιακά καί διεγερτικά. Ἀλλά καί ἀπατηλά. Οἱ τεχνικές κατασκευές, ἀληθινὴ Βαβέλ, ἐκπέμπουν ἀσταμάτητα τοὺς ἐκκωφαντικούς παιᾶνες τῆς ἀνθρώπινης ἑπαρσης. Οἱ δομές τῆς ζωῆς, προσαρμοσμένες καί προσδεμένες στό ἄρμα τῶν οικονομικῶν υπερκολλοσσῶν, λειτουργοῦν μὲ τήν ἐκλεπτυσμένη μεθοδικότητα τῆς διαφήμισης. Συναρπαστικά, ἀλλά, πέρα γιὰ πέρα, ἀπαξιωτικά. Μὲ συνθήματα, πού μαγεύουν καί αἰχμαλωτίζουν τό λογισμό καί τό συναίσθημα. Πού δείχνουν νά ἐκανοποιοῦν τὴ δίψα γιὰ εὐτυχία. Ἀλλά, πού σύρουν στὸν εὐτελισμὸ τῆς προσωπικότητας καί στὴν περιθωριοποίηση τῶν μύχιων πόθων τῆς. Μοτίβο ἐπιδιώξης, ἡ τυποποίηση τῆς

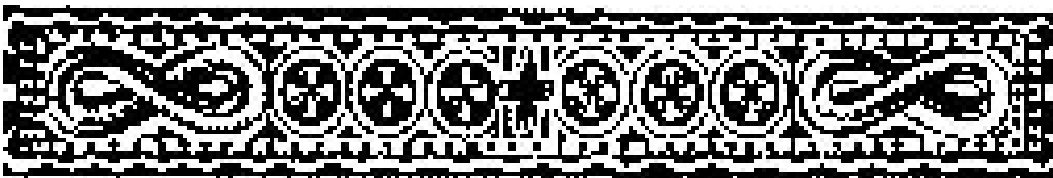
ζωής. Ἡ ἔνταξη τῆς προσωπικότητας στό γκέτο τῆς ὀργανωμένης ἐκμετάλλευσης. Καί ἡ στερέωση τῆς ἐξουσίας τοῦ πολιτικοῦ καί τοῦ οἰκονομικοῦ κατεστημένου.

Ποῦ νά στηλώσει ἓνας σύγχρονος μύστης τῆς ἀθεΐας τό ἀνήσυχο βλέμμα του; Ἀπό ποῦ νά ἀντλήσει ὁδηγητικό φῶς; Καί ποῦ νά στηρίξει τό τρεμάμενο χέρι του, κατά τίς στιγμές τῆς ὁδύνης καί μέσα στήν ἀπελπιστική ἐμπειρία τῆς ὀλοκληρωτικῆς ἐγκατάλειψης; Τά συνθήματα καί τά τραγούδια τοῦ ἀθεϊσμοῦ εἶναι γοητευτικά καί συναρπαστικά, ὅταν ὁ συνθηματολόγος ἢ ὁ τραγουδιστής περιδιαβάσουν στό πόντιο τῆς προβολῆς καί τῆς λαϊκῆς ἀναγνώρισης. Ὅταν, ὅμως, τά «κατεκτημένα» καί τά «κατεστημένα» σχήματα ἀνατρέπονται καί ἡ ὑπαρξή, γυμνή ἀπό τήν ἐξάρτηση τῆς πίστεως καί τῆς ἐλπίδας, ἀναδεύει τό ἀδιαπέραστο σκοτάδι, τά συνθήματα τῆς ἀθεΐας δέ φωτίζουν τό μονοπάτι τῆς περιπέτειας καί δέν προσφέρονται γιά στηρίγματα. Οἱ ἄνθρωποι περιφέρονται μόνοι καί σκυθρωποί, «ἐλπίδα μή ἔχοντες καί ἄθροισμα ἐν τῷ κόσμῳ» (Ἐφ. β' 12).

Τό φαινόμενο τραγικό. Γέννημα τῆς ἄθειας καί ἀνερμάτιστης ἐποχῆς μας. Τῆς ἔπαρσης, πού σκότωσε, μέσα μας, τήν ἐλπίδα. Τῆς ἀπάτης, πού μᾶς αἰχμαλώτισε μέ τόν τεχνητό φωτισμό τῆς διαφήμισης. Τῆς πονηρῆς σκοπιμότητος, πού μᾶς ὀρομολόγησε στά στρατόπεδα τῆς ἀνελέητης ἐκμετάλλευσης.

Γυρίζοντας ἀνάστροφα τά φύλλα τῆς ἱστορίας, συναντῶ τήν ἄλλη πραγματικότητα. Τή γνήσια ποιότητα τῆς ζωῆς. Τή λειτουργία τῆς πίστεως καί τῆς ἐλπίδας. Οἱ ἄνθρωποι δέν εἶναι, οὔτε περισσότερο, οὔτε λιγότερο, ἀσθενικοί, ἀπό ὅτι εἶναι ὁ σημερινός ἄνθρωπος. Δέ ζοῦν σέ μαγικούς λειμῶνες εὐφροσύνης. Ἀλλά καί δέν παλεύουν μονόπλευρα, ἀπ' τήν κούνια ἴσαμε τόν τάφο, μέ τίς ἀντιξοότητες τῆς ζωῆς. Βιώνουν τίς χαρές. Καί ἀντιμετωπίζουν θαρρετά τίς θύελλες. Ρουφoῦν μέσα τους τό ποτήρι τῆς εὐτυχίας. Καί νοιώθουν τήν ταραχή, πού προκαλοῦν στήν ὄντοτήτά τους οἱ φαρμακερές γουλιές τῆς περιπέτειας. Πάντα, ὅμως, μέ τό βλέμμα ὑψωμένο. Πάντα μέ τή σκέψη καί τήν καρδιά προσηλωμένες στό Πρόσωπο τῆς ἄμεσης ἀναφορᾶς καί τῆς ἀπεριόριστης ἀγάπης. Πάντα μέ τό λόγο τῆς προσευχῆς στά φρυγμένα χεῖλη καί μέ τό στάλαγμα τῆς ἐλπίδας στά κατάβαθα τῆς ψυχῆς.

Αὕτῃ τήν ἐμπειρία τήν ἔζησαν οἱ ἅγιοι καί τή στερήθηκαν οἱ ἄθροισμα. Τή ζοῦν καί σήμερα οἱ ἀδελφοί μας, πού πορεύονται μέ «ἠδελγημένη» καί «συνειδητοποιημένη» ἀναφορά στό πρόσωπο τοῦ Θεοῦ. Καί δέν τήν ἐγγίζουν ἐκεῖνοι, πού, πιστεύοντας τίς ἐπαγγελίες τῶν ποικίλων σκοταδιστῶν, αὐτοπαράδόθηκαν στούς λαφυραγωγούς τῆς ψυχῆς καί στούς ἐκμεταλλευτές τῶν ἀνθρώπων ὀνείρων.

Ο χρυσοφορεμένος έπαίτης

νοιχτό τό ντέσκ τής χρηματικής έπιχορήγησης τής Έκκλησίας τής Έλλάδας από τά Εύρωπαϊκά προγράμματα στήριξης. Έντονη ή συζήτηση. Καί όξύτατη ή αντίπαράθεση. Οί έγγραφές στόν ήμερήσιο Τύπο άπανωτές. Μέ τό γλωσσάριο καί τήν έπιχειρηματολογία του Άρχιεπισκόπου Χριστόδουλου καί τής έπιτελικής όμάδας του. Καί μέ τήν αντίρρητική διαλεκτική τών παραγόντων τής ποικίλης έξουσίας καί τής ιδεολογικής, άθεϊστικής έγκύστωσης, πού θέλουν τήν Έκκλησία άδύναμη, ριγμένη στό περιθώριο τών ιστορικών ζυμώσεων. Πικρό τό παράπονο από τήν πτέρυγα του έπισκοπικού Σώματος. Σκληρός ό αντίλογος από τίς έπάλξεις τών αντιρρησιών, πού διαπλέκονται μέ τά Μέσα τής Μαζικής Ένημέρωσης καί προωθούν, άνενόχλητοι, τίς γραμμές τους στό γήπεδο τής έπικαιρότητας.

Οί άπόψεις, θετικές καί άρνητικές, κυριολεκτικά στιβάζονται. Άλλά, καθώς καί οί δύο σχηματισμοί διακινούνται μέσα στην πυκνή νέφωση τής άνειλικρίνειας καί τής έπιθετικότητας, δέν άποσαφηνίζουν, μέ έπάρκεια, τό πρόβλημα καί δέν ένημερώνουν σοβαρά, υπεύθυνα καί σφαιρικά τό λαό. Μιλούν καί γράφουν σέ συχνότητες ασύμ-

βατες. Σέ πλοκή σκοπιμότητας. Καί σέ κλίμα φιλόνικης έντασης.

Φάσμα πλατύ καί πολύχρωμο τά θεωρητικά ύποστηλώματα τών στρατοπέδων τής αντίπαράθεσης. Τά έπιχειρήματα τής όργανωμένης οικονομικής έκκλησιαστικής πολιτικής, από τή μιά στήλη, πού έξαρτούν τήν ανάπτυξη τών προγραμμάτων τής Έκκλησίας καί τήν όλοκλήρωση τών άπαιτήτων τεχνικών κατασκευών της από τίς κρατικές έπιχορηγήσεις καί από τή συμμετοχή της στην εύωχία τών Εύρωπαϊκών κονδυλίων. Καί οί μεθοδευμένες αντιδράσεις τής στρατευμένης δημοσιογραφίας, από τήν άλλη, πού θέλει τήν πίτα τής ύποτιθέμενης ανάπτυξης στό τραπέζι τής δικής της άπόλαυσης. Όλες οί άπόψεις σέ αντίστοιχία μέ τίς άποχρώσεις καί τίς έντάσεις του πνευματικού, του πολιτικού καί του κοινωνικού ύποστρώματος.

Σέ πλησμονή λόγου καί σέ φόρτιση αντίπαράθεσης ό ξπαινος καί ό ψόγος. Ή τεχνητή αύτοδικαίωση του προκαθημένου, πού έκφέρεται μέ άκομπανιαμένο τό λιμπρέτο τής ύπεροψίας. Καί ή πολεμική ίαχή τής αντίπερα όχθης, πού έπιδιώκει νά ταπεινώσει τήν «έπηρμένη όφρý».

Δέ θά ἀποτελέσει συμβολή, ἄν τό δικό μας κείμενο εὐθυγραμμιστεῖ μέ τή φιλοσοφία καί τή διαλεκτική τῆς πολιτικοποιημένης διαπάλης. Ἄν ἐπιδιώξει νά ἐμπλουτίσει μέ ἕνα ἀκόμα δοκίμιο, θεολογικό ἢ πολιτικό, τή φαρέτρα τῶν ὁμνητῶν ἢ τῶν ἐπικριτῶν τῆς πρωτοβουλίας ἐνίσχυσης τοῦ ἑλληνικοῦ, ἱεροῦ ἐκκλησιαστικοῦ βαλαντίου μέ τό ξεχειλίσμα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ οἰκονομικοῦ κολοσσοῦ. Ἡ προσθήκη ἐνός βαριδιοῦ στήν πλάστιγγα τῆς ἀντιλογίας δέ θά ἐπηρεάσει ἀποφασιστικά μήτε τοὺς ὑπεύθυνους, μήτε τήν κοινή γνώμη. Καί δέ θά κρίνει τήν τελική ἔκβαση τῆς σκληρῆς ἀναμέτρησης.

Κίνητρο, γιά τή δική μας ἐμπλοκή στή δίνη τῆς συγκεκριμένης δημοσιογραφικῆς ζύμωσης, εἶναι ἡ ἐπιθυμία νά μεταφέρουμε τό διάλογο στό ἐσωτερικό τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου. Νά δώσουμε στό πλήρωμα τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας κάποιες ἄλλες, λησμονημένες ἢ σκόπιμα ἀπωθημένες, ἱστορικές ἀποτυπώσεις, ἐντελῶς προσφάτων περιόδων, πού μεταφέρουν τόν προβληματισμό ἀπό τό σύστημα στά πρόσωπα. Ἀπό τά νεκρά ὀργανωτικά σχήματα καί τίς διαπλοκές, στίς ἡγετικές καί ἀποφασιστικές ὑπεύθυνες προσωπικότητες, πού διαμορφώνουν τό κλίμα καί βάζουν τήν προσωπική τους σφραγίδα στίς ἐξελίξεις.

Πρίν ἀπό τρεῖς δεκαετίες στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο καθόταν, ἦ, μᾶλλον, στεκόταν, ἄγρυπνος, παραδομένος στήν ὁδηγία τοῦ Παναγίου Πνεύματος καί ἀεικίνητος, ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος. Εὐρύς ὁ ὁραματισμός του. Ἐφευρετική ἡ ἀνησυχία του. Οὐσιαστικές γιά τό ἄτομό του οἱ

κινήσεις του. Δέν ἀναπαύτηκε, οὔτε γιά μιὰ στιγμή, στοὺς στεῖρους σχεδιασμούς, πού λειτουργοῦν ὡς τροφодότες τῆς τηλεοπτικῆς διαφήμισης. Ἀρχισε, ἀπό τίς πρῶτες μέρες ἤ, σωστότερα, ἀπό τίς πρῶτες ὥρες τῆς ἀνάδειξής του στήν ὑπευθυνότητα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, νά πλουτίζει τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέ ποιμαντικά δρώμενα, ἀλλά καί μέ σύγχρονες οἰκοδομές, ἱκανές νά στεγάσουν τίς ὀργανωμένες ἐστίες τῆς πνευματικῆς φροντίδας καί τῆς ἀγάπης. Ἡ Ἱερά Σύνοδος καί ἡ Ἀρχιεπισκοπή μεταβλήθηκαν σέ σχεδιαστήρια. Καί οἱ χώροι, πού, ἴσαμε τότε, πρόδιδαν τήν ἐγκατάλειψη, ζωογονήθηκαν μέ τήν παρουσία τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ καί τῶν ἀπαραίτητων μηχανημάτων.

Τά κτίρια, πού ἀνυψώθηκαν κατά τήν ἐξαετή θητεία τοῦ μακαριστοῦ Ἱερωνύμου στήν περιοχή τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἀποτελοῦν ἀδιάψευστη μαρτυρία τῆς εὐρύτητας τῶν ὁραματισμῶν του, τῆς ὀργανωτικῆς του ἱκανότητος καί τῆς ποιότητος τοῦ μόχθου του. Σχεδιάζε μέ προοπτική τίς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐπόμενου αἰῶνα καί μέ τή χαρισματική καλαισθησία τῆς ἑλληνικῆς καί τῆς Βυζαντινῆς παράδοσης. Ὅποιος ἀποφασίσει νά περιοδεύσει στό ἀττικό λεκανοπέδιο καί νά σταθεῖ, μελετητής ἦ, ἀκόμα καί αὐστηρός κριτής, μπροστά στίς ἐκκλησιαστικές οἰκοδομές τῆς Ἱερωνυμικῆς περιόδου, θά μείνει ἔκθαμβος καί θά ἀναγνωρίσει τή μεγαλοσύνη αὐτοῦ τοῦ σιωπηλοῦ, ταπεινοῦ, ἀλλά, ταυτόχρονα, ἀκούραστου ἡγέτη.

Καί, φυσικά, τό ἐρώτημα, πού θά φωτιστεῖ καί θά κυριαρχήσει μέσα του, εἶναι τοῦτο: Ἀπό ποῦ χρηματοδοτήθη-

καν όλα αυτά τά μεγαλεπήβολα έργα; Ποῦ βρῆκε ὁ Ἱερώνυμος τά χρήματα, γιὰ νά καλύψει τίς ὑπέρογκες δαπάνες; Παρέλαβε ἄραγε τά ταμεῖα τῆς Ἐκκλησίας ὑπέρβαρα καί τά λαφυραγώγησε; Ἡ μήπως ἐξεμαίευσε παχυλές κρατικές ἐπιχορηγήσεις; Ἐπιβάρυνε μέ ἰδιαίτερους φόρους τοὺς Ναοὺς; Ἡ ἔδωσε προτεραιότητα στίς οἰκοδομές, ὑποτιμώντας καί παραμερίζοντας τά ἔργα τῆς ἀγάπης καί μεταφέροντας κονδύλια στά κτίσματα, πού ἐντυπωσιάζουν καί καλλιεργοῦν τή θαυμαστική ἀναγνώριση;

Ὁχι, ὄχι, τίποτε ἀπό αὐτά δέν ἔκανε ὁ φωτισμένος Ἱεράρχης, ὁ Ἱερώνυμος. Οὔτε χρήματα σωρευμένα βρῆκε στά ταμεῖα τῆς Συνόδου καί τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Οὔτε δραχμὴ δέχτηκε ἀπὸ τὸν κρατικό κορβανά. Ἀλλὰ οὔτε καί ἐπιβάρυνε τοὺς Ναοὺς καί τίς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ εἰδικές φορολογίες. Τό μυστικό, πού τοῦ ἐξασφάλισε τὴν εὐχέρεια νά στήνει μνημεῖα ἀγάπης καί ἐστίες πνευματικῆς τροφοδοσίας τοῦ λαοῦ, ἦταν ἡ διακριτικὴ διαχείριση τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐσόδων καί ἡ προσπάθεια ἐξοικονόμησης καί τῆς τελευταίας δραχμῆς.

1. Καμμιά περιττὴ δαπάνη δέ σημάδεψε τά ποικίλα ἀνοίγματα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου. Δέν ἐπέτρεψε νά σπαταληθοῦν οἱ ἐξαγιασμένες προσφορὲς τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ στὴ διαφήμιση τοῦ προσώπου του ἢ τῶν συνεργατῶν του. Καί στὸ μηχανισμό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί στίς ὑπηρεσίες τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐπέβαλε, μέ περισσὴ αὐστηρότητα, τὴν ἀρχὴ τῆς λιτότητας καί τῆς οἰκονομίας. Μεθόδευσε τό σχεδιασμό τῶν δραστηριοτήτων τους στά

πλαίσια τῆς Πατερικῆς σεμνότητος καί τῆς ἀπλότητος. Καί ὑπογράμμισε τὴν ὑποχρέωση, νά μὴν ἐπιτρέπονται ἀπὸ τοὺς ὑπεύθυνους τῶν τομέων τῆς διοίκησης ἐκταμιεύσεις χρημάτων, πού δέν ἀποτελοῦσαν ἀπόλυτα ἀναγκαῖες πληρωμές.

Εἶναι χαρακτηριστικό τό γεγονός, ὅτι, ἐνῶ ὀργάνωσε ὅλες τίς ὑπηρεσίες τῆς Συνόδου καί τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, δέν ἐπέτρεψε νά ὀργανωθεῖ ὑπηρεσία δημόσιων σχέσεων καί διαφήμισης τοῦ πολὺπλευρου ἔργου του. Καί οἱ λόγοι, πού τὸν ἐμπόδισαν ἦταν δυό. Ὁ πρῶτος: γιατί, εὐαίσθητος πνευματικά καθὼς ἦταν, δέν ἤθελε νά γίνεται θόρυβος γύρω ἀπὸ τό πρόσωπό του. Τὴ διακονία του τὴν ἀσκοῦσε ταπεινά καί διακριτικά, χωρὶς νά ὑποχωρεῖ στὸν πειρασμό τῆς προβολῆς καί τῆς ἐπίδειξης. Καί ὁ δεύτερος: γιατί θεωροῦσε ἀνεπίτρεπτη πράξη, τὴ διοχέτευση ἐκκλησιαστικῶν χρημάτων στά ἀχώρταγα στόματα τῶν Μέσων Μαζικῆς Ἐνημέρωσης.

Ὅταν ἐγκαταστάθηκε στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ, βρῆκε δυό δημοσιογράφους νά συλλέγουν καί νά ταξινομοῦν τά δημοσιεύματα, πού εἶχαν σχέση μέ τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας καί μέ τό πρόσωπο τοῦ Προκαθημένου. Ἀμέσως τοὺς ἀπομάκρυνε. Δέν ἐνέκρινε τὴν περιττὴ δαπάνη. Μέσα του κυριάρχησαν οἱ ἀνάγκες τοῦ ἔργου τῆς ἀγάπης καί τῆς συμπαράστασης στοὺς πονεμένους ἀδελφούς.

Τὴν ἴδια σφιχτὴ διαχείριση ἔκανε καί στοὺς ἄλλους τομεῖς τῆς εὐθύνης του. Ὅταν, στά πλαίσια ἀνακαίνισης τῆς Μονῆς Πεντέλης, ὁ τότε ἡγούμενος θέλησε νά περιποιηθεῖ κάπως ἰδιαίτερα τό κελλί τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, δέχτηκε

ζντονες παρατηρήσεις καί ἐπιτίμηση, γιατί ξόδευε ἱερό χρῆμα σέ περιττά έξοδα!!

2. Ἡ δεύτερη πηγὴ, πού τροφοδοτοῦσε τό μεγάλο ἔργο τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου, ἦταν τό προσωπικό του ταμεῖο. Ἀπό ὅλα τὰ νομοθετημένα ἢ καθιερωμένα ἔσοδα τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ἀξιώματος, δέν κρατοῦσε τίποτα γιὰ τόν ἑαυτό του. Περιοριζόταν μόνο στίς μηνιαῖες ἀποδοχές του. Ἀλλά καί αὐτές τίς περιέκοπτε δραστικά καί διοχέτευε ἕνα σημαντικό ποσό στά πολυκλαδικά ἱδρύματα τῆς ἀγάπης. Κρατοῦσε μόνο τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τή λιτή του διαβίωση. Καί τὰ ὑπόλοιπα τὰ μοίραζε ἐκεῖ, πού παρουσιαζόταν ἄμεση ἀνάγκη.

3. Καί ἡ τρίτη πηγὴ: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος, ἀπέριττος στήν προσωπική του ζωὴ καί ἐφευρετικός στά ἀνοίγματα τῆς ἀγάπης του, δέ δέχτηκε ποτέ δῶρα ἀπό κανένα. Κανείς δέν τόλμησε νά τοῦ προσφέρει βαρύτιμα ἄμφια ἢ ἀστραφτερές ἀρχιερατικές μίτρες ἢ αὐτοκίνητα τῆς τελευταίας κατασκευῆς. Ὅταν κάποιος παρουσιαζόταν καί ἐκδήλωνε τὴν ἐπιθυμία νά προσφέρει μιά συμβολικὴ ἢ μιά σημαντικὴ δωρεά, τὴ δρομολογοῦσε πάντοτε στά μεγάλα ἔργα τῆς Ἐκκλησίας. Στό Νοσοκομεῖο τῶν Κληρικῶν. Στά σπίτια γαλήνης. Καί στά πολλά ἄλλα ἱδρύματα, πού πληθύνονταν καθημερινά καί λειτουργοῦσαν ἀπρόσκοπτα κάτω ἀπὸ τὴν ἀνύστακτὴ ἐπίστασιά του καί τὴ θυσιαστικὴ προσφορά του. Μὲ τὴ συμβολὴ αὐτῶν τῶν δωρεῶν ὁλοκληρώνε τίς οἰκοδομές καί κάλυπτε τὰ ἐλλείμματα τῶν προϋπολογισμῶν τους.

Ὅσοι βρίσκονταν ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν δραματισμῶν του καί τῶν δραστηριοτήτων του, δέν ἔβρισκαν τό κλειδί τῆς ἐρμηνείας τοῦ φαινομένου: «Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος». Δέν μπορούσαν νά ἐξηγήσουν, πῶς ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, φτωχὴ καί ἀνενέργητη ἴσαμε τίς ἡμέρες Ἱερωνύμου, δραστηριοποιήθηκε μὲ ρυθμὸ ἀνεξήγητα ταχύ καί βρῆκε πόρους γιὰ νά ὑλοποιήσει τὰ σχεδιά Της.

Κάποιοι, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τό σῶμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού εἶχαν προσαρμοστῆ στὴν ἀδράνεια καί τοὺς ἐνοχλοῦσε ἀκόμα καί ἡ σκέψη τοῦ μόχθου, θέλησαν νά μειώσουν τὴ λάμψη τοῦ ἔργου του καί νά ἀντιπαραταχτοῦν στὴν ὁρμὴ τῆς δημιουργίας του. Ἕνας ἀπὸ αὐτούς, ὁ τότε Μητροπολίτης Πειραιῶς Χρυσόστομος, πού προεξῆρχε στό χορὸ τῆς ἀντιπολίτευσης, διακήρυττε προφορικά καί ἔγραφε στά κείμενά του μὲ κομπασμὸ καί αὐτοπεποίθηση: «Δῶστε μου ἐμένα τὸν πακτωλὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τῆς Μονῆς Πεντέλης καί σᾶς κάνω πολὺ περισσότερα ἔργα, ἀπὸ αὐτά, πού ἔχει κάνει ὁ Ἱερώνυμος». Κομπορρημονώντας, ὅμως, δέν ἐξήγησε ποτέ, γιατί ἡ μακρὰ σειρά τῶν προκαθημένων, πού προηγήθηκαν, καί πού εἶχαν στὴ διάθεσή τους καί τὸν «πακτωλὸ» τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τό «χρυσωρυχεῖο» τῆς Μονῆς Πεντέλης, δέν ἀξιοποίησαν τὸν ἱερό πλοῦτο καί δέν κόσμησαν τὴν περιοχὴ μὲ μιά νεώτερη Βασιλειάδα Ἀγάπης!

Ὡστόσο, ὄχι μόνο ἡ «πρό» τοῦ Ἱερωνύμου ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία, ἀλλὰ καί ἡ «μετά» ἐξελίχθηκε σέ τιμητὴ τῶν ἀπόψεων τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Χρυσοστόμου.

Ὁ Ἱερώνυμος δούλεψε καί μεγαλούργησε στά στενά χρονικά ὅρια τῶν ἑξι χρόνων. Καί, μετά τήν ἐκπνοή αὐτοῦ τοῦ μικροῦ, ἀλλά μεστοῦ, χρονικοῦ διαστήματος, ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας ξαναγύρισε στήν παλιά φρουρά. Σέ κείνη τή φρουρά, πού ἔκανε ἐντυπωσιακές τελετές, ἔβαζε ὑπογραφές στά ἔγγραφα καί στήν καθημερινή ἀλληλογραφία καί, μέ τήν ἀπασχόληση αὐτή, θεωροῦσε ὁλοκληρωμένη καί καταξιωμένη τήν ἀποστολή της. Ὁ διάδοχος τοῦ Ἱερωνύμου Σεραφεῖμ, παρέλαβε τόν «πακτωλό» τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τῆς Μονῆς Πεντέλης. Καί τόν κράτησε ἐπὶ εἰκοσιτέσσερα ὁλόκληρα χρόνια. Δηλαδή σέ χρονικό περιθώριο τετραπλάσιο ἀπὸ ἐκεῖνο, πού ἄσκησε τὰ καθήκοντά του ὁ Ἱερώνυμος. Καί τί ἔκανε; Πόσα ἰδρύματα ἔκτισε; Πόσα δαπάνησε γιά νά βελτιώσει τίς ἐκκλησιαστικές ἐγκαταστάσεις τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς του καί ὁλόκληρης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος; Ἀπολύτως τίποτα. Στήν ἀρχή τῆς θητείας του ἀνακοίνωσε, ὅτι θά ἀνοικοδομήσει καινούργιο συνοδικό Μέγαρο, πού νά μπορεῖ νά ἐξυπηρετήσῃ τίς αὐξημένες ἀνάγκες τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης. Ἀλλά οὔτε αὐτό δέν τό ἔκανε. Στό διάστημα τῶν εἰκοσιτεσσάρων χρόνων, δέν μπῆκε μιά πέτρα πάνω στήν ἄλλη. Δέν ἔγινε μιά, ἔστω καί συμβολική οἰκοδομή, πού νά τή θεμελίωσε καί νά τή χρηματοδότησε ὁ Σεραφεῖμ, ἀπό τὰ φορτωμένα ταμεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀντί γιά πρόοδο, ἀντί γιά ἐμπλουτισμό τοῦ προγραμματισμοῦ καί ἀνανέωση τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων, ἔχουμε, κατά τήν περίοδο Σεραφεῖμ,

φοβερή ἀδράνεια καί συρρίκνωση. Τό Νοσοκομεῖο τῶν Κληρικῶν παραδόθηκε στό Κράτος. Οἱ μαθητικές Κατασκηνώσεις ἔκλεισαν. Ἡ Ἑταιρία ἀνάπτυξης τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας διέκοψε τή λειτουργία της. Τό Διορθόδοξο Κέντρο, πού ἔφτασε στά χέρια τοῦ Σεραφεῖμ ὁλοκαίνουργο, ἀποσαθρώθηκε. Καί ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικά κτίρια ντύθηκαν τό «σχῆμα» τῆς παρακμῆς.

Τό ἐρώτημα εἶναι: Τί ἔγινε ὁ «πακτωλός»; Ἀφοῦ τήν ὑπαρξή του δέν τήν ἀρνήθηκαν ἀκόμα καί ἐκείνοι, πού θέλησαν νά κάνουν ἀντιπολίτευση στόν μακαριστό Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο, δέν πρέπει νά λογοδοτήσουν γιά τή διαχείρισή του, κατά τή διαδρομή τῶν εἰκοσιτεσσάρων χρόνων, πού τόν κράτησαν στά χέρια τους;

Ἡ ἀπουσία ἔργων κατά τή μακροχρόνια περίοδο τῆς ἀρχιεπισκοπείας Σεραφεῖμ προβληματίζει. Θέτει μπροστά στά ὑπεύθυνα πρόσωπα καί στήν ἱστορία τό ἀμείλικτο ἐρώτημα: «Ποῦ πῆγαν τὰ χρήματα;». «Ποῦ ξεγλίστρησε ὁ «πακτωλός»;». Καί, ταυτόχρονα, ἀναδεικνύει ἀκόμη περισσότερο τή φωτεινὴ προσωπικότητα τοῦ Ἱερωνύμου, προσυπογράφοντας τό πειστικό ντοκουμέντο τῆς κρυστάλλινης ἐντιμότητάς του.

Καί φτάνουμε στήν ἐπόμενη φάση τῆς νεώτερης ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας. Στήν περίοδο Χριστόδουλου.

Ἀπὸ τή μέρα τῆς ἀναρρίχησης του στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο ἴσαμε σήμερα ἔχουν περάσει τέσσερα ὁλόκληρα χρόνια καί κάτι μῆνες. Διάστημα ὄχι εὐκαταφρόνητο. Ἀρκετό γιά νά ἐκδηλωθεῖ καί νά πιστοποιηθεῖ, ὅχι μόνο μέ τήν πλησμονή τῶν λόγων, ἀλλά

καί μέ τό ταμπλό τῶν πράξεων ἡ θεολογική του ὑποδομή, ἡ ὀργανωτική του ἱκανότητα καί ἡ εὐαίσθησία του στή διαχείριση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χρήματος.

Ἡ συνολική εἰκόνα, πού ἔχουμε σήμερα μπροστά μας, εἶναι ἀποκαρδιωτική. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, στά τέσσερα χρόνια τῆς θητείας του στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο, δέ δρομολόγησε οὔτε ἓνα ἔργο ὑποδομῆς. Δέν ἔβαλε μιά πέτρα πάνω στήν ἄλλη. Δέν ἔσκυψε κἄν νά θεμελιώσει μιά οἰκοδομή, πού νά προορίζεται γιά τή στέγαση τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπηρεσιῶν ἢ γιά τόν ἐγκαινισμό καινούργιων τομέων ποιμαντικῆς δράσης.

Ἐξαγγελίες ἔργων καί ἀνακοινώσεις προγραμματισμῶν ἀράδιασε πολλές. Τόσες, πού καί ὁ ἴδιος δέ θά τίς θυμᾶται καί δέ θά εἶναι σέ θέση νά τίς ἀριθμήσει ἀπό μνήμης. Ἔργα, ὅμως, δέν ἔκανε. Τό Σεραφειμικό status quo δέν ἄλλαξε. Ὁ «πακτωλός» τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τῆς Μονῆς Πεντέλης ἔμεινε στό χωρο τῆς ἀπόρρητης διαπλοκῆς. Δέν ἀξιοποιήθηκε δημιουργικά. Δέ χρηματοδότησε μεγάλα προγράμματα. Δέ μετουσίωσε τίς ἐπαγγελίες σέ πραγματικότητες. Τά λόγια ἔμειναν λόγια καί τά ἔργα φυλάχτηκαν στό χρονοντούλαπο τῆς ἀδράνειας.

Ἀναλύοντας τά δεδομένα, πού μᾶς παρέχει ἡ τετράχρονη συμπεριφορά Χριστόδουλου, μπορούμε νά κάνουμε τίς παρακάτω ἐπισημάνσεις.

1. Ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος, ἀντί γιά ἔργα πνοῆς, ἐγκατέστησε στό θρόνο τῆς ἐπισκοπικῆς διακονίας τήν πολυδάπανη καί προκλητική χλιδή. Καί σπατάλησε τό ἐκκλησιαστικό βαλάντιο στήν πολυτέλεια καί στίς φανερώσεις

ἐνός ἀρρωστημένου νεοπλουτισμοῦ. Περπάτησε σάν ἡγεμόνας τῆς Ἀνατολῆς. Σάν Σαουδάραβας διαχειριστῆς τῶν πετρελαιοπηγῶν. Ἐπιδεικνύοντας τόν ἄμετρο πλοῦτο του καί τήν ἀκόρεστη δοξομανία του.

Στήν ἐλληνική οἰκογένεια, τήν ἐγκατεστημένη στήν αἵματοβαμμένη πατρίδα καί τήν ἀναπτυγμένη στήν οἰκουμενική διασπορά, δέν ὑπάρχει προσωπικότητα, πού νά προβάλλεται στήν κοινωνική σκηνή, ὅπως ἐκεῖνος, φορτωμένη μέ τό χρυσό καί τήν πρόκληση. Οἱ ἀμφιέσεις του, ἀμύθητες σέ πολυτέλεια καί σέ κόστος, ἔχουν δημιουργήσει συνειδησιακή κρίση σέ πιστούς καί σέ ἄπιστους. Καί ἔχουν καταντήσει ἀφορμή καθολικῆς ἐπικρίσης. Τά ταξίδια του στό ἐξωτερικό, πυκνά καί πολυέξοδα, μεταλλάσσουν τό ἀρχιεπισκοπικό πρόσωπο σέ μέλος τῆς οἰκονομικῆς νομενκλατούρας. Οἱ πανάκριβες λιμουζίνες, πού τίς ἐναλλάσσει κατά τή διακίνησή του, ὅπως ὁ φτωχός ἀλλάζει τό τριμμένο του πουκάμισο, δέ δηλοποιοῦν πορεία ἀποστολικοῦ λειτουργοῦ καί δασκάλου, ἀλλά Κροίσου τοῦ χρήματος καί τῆς διαφθορᾶς. Ὅλες του οἱ κινήσεις καί ὅλες του οἱ ἐκδηλώσεις ἔχουν τή σφραγίδα τῆς ἐπαρσης καί τῆς σπατάλης.

Καί, γιά νά μή μείνω στήν ἱμπρεσιονιστική ἀπεικόνιση τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ προσώπου, θά ἀναφέρω κάποια συγκεκριμένα παραδείγματα, πού ἐξειδικεύουν τίς παρατηρήσεις καί ἀποσαφηνίζουν τήν εἰκόνα. Ὅταν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ταξιδεύει στό ἐξωτερικό μέ τή συνοδεία σαράντα δημοσιογράφων, γιά νά καταπλήξει τοὺς παράγοντες τῆς χώρας, πού ἐπισκέπτεται καί γιά νά σχη-

ματίσει άλυσίδα μετάδοσης έντυπωσι-
ακών πληροφοριών στά μετόπισθεν,
τό ταξίδι αυτό άπαιτεί μυθώδη ποσά
γιά τήν κάλυψη τών δαπανών του. Καί
αυτές τίς δαπάνες τίς φορτώνεται ή
Έκκλησία τής Έλλάδος. Τό ταμείο, πού
σχηματοποιείται μέ τή δραχμή του
φτωχού Έλληνα, μέλους τής Έκκλη-
σίας Ίησού Χριστού. Αυτό τό ταμείο
μαδιέται κυριολεκτικά. Καί ό Άρχιε-
πίσκοπος κάνει τίς έμφανίσεις του στίς
σουίτες, στίς όποίες κατέλυσαν κά-
ποτε ό Κούρτ Βαλντχάϊμ, ό Τσαουσέ-
σκου, ή Μάργκαρετ Θάτσερ καί ή
Σοφία Λώρεν.

Ένα δεύτερο παράδειγμα. Άνα-
κοινώθηκε έπίσημα, ότι ό κ. Χριστό-
δουλος άποφάσισε νά άνακαινίσει καί
νά άναβαθμίσει τό μέγαρο, στό όποίο
έμειναν κάποιοι άπό τούς προκατό-
χους του. Η άνακοίνωση αυτή συνο-
δεύτηκε καί μέ τήν άρχική πληροφορία,
πώς ή έπισκευή του κτιρίου θά στοι-
χίσει 450 έκατομμύρια δραχμές. Μετά,
όμως, τήν όλοκλήρωση τών έργασιών,
ό ήμερήσιος Τύπος γνωστοποίησε στή
μάζα τών μισθοδίαιτων καί λιτοδίαιτων
Έλλήνων, ότι ή άναβάθμιση του οίκήμα-
τος στοίχισε 700 έκατομμύρια δραχμές.

Τό οίκημα, πού άνακαινίστηκε, γιά
νά γίνει κατοικία του κ. Χριστόδουλου,
είναι ένα διώροφο οίκοδόμημα. Καί,
σύμφωνα μέ όλες τίς προδιαγραφές
τής σύγχρονης οίκοδομικής, άν χτιζό-
ταν άπό τήν άρχή, δέ θά στοίχιζε τόσο
πολύ. Πώς λοιπόν είναι δυνατόν, οι
έπισκευές καί οι βελτιώσεις νά σκαρ-
φαλώσουν στά ύψη τών έπτακοσίων
έκατομμυρίων δραχμών; Αυτή καί μό-
νο ή είδηση δημοσιοποιεί μιá διάθεση
κραιπάλης έκ μέρους ενός κληρικού,
πού έχει άναλάβει τό βαρύ έργο νά

έκπροσωπήσει τό σαρκωμένο Λόγο
του Θεού. Τό Διδάσκαλο, πού δέν είχε
«*πού τήν κεφαλήν κλίνη*» (Ματθ. η' 20).
Καί σκανδαλίζει τίς συνειδήσεις του
έκκλησιαστικού πληρώματος.

Θά μπορούσα νά άραδιάσω σειρά
όλόκληρη τέτοιων παραδειγμάτων.
Χτυπητών καί άσύμβατων μέ τήν ιδιό-
τητα του ποιμένα τής Έκκλησίας καί
δασκάλου τής Εύαγγελικής Διδαχής.
Άλλά κάνοντας μιá τέτοια έπισήμαν-
ση, θά μακρύνω άφόρητα τό κείμενο.

2. Βέβαια, ό κ. Χριστόδουλος, στρι-
μωμένος άπό τόν ψυχικό άναβρασμό
του λαού καί άπό τήν όξύτατη κριτική,
διακηρύττει *ubi et ubi* ότι ό ίδιος ζεί
στή φτώχεια καί στήν άπλότητα καί
όλα αυτά τά πολυτελή άξεσουάρ, πού
προκαλούν τή συνειδησιακή έξέγερση,
άποτελούν δώρα, πού του προσφέρον-
ται φιλόφρονα άπό έκλεκτούς φίλους.

Κάνοντας τόν άναγκαίο παραλληλι-
σμό καί τή σύγκριση μέ τή συμπερι-
φορά του Άρχιεπισκόπου Ίερωνύμου,
είμαστε υποχρεωμένοι νά δηλώσουμε
άπερίφραστα τουτο: Καί άν άκόμα όλα
αυτά τά χρυσοποίκιλτα άμφια καί τά
πανάκριβα αυτοκίνητα καί οι έκατον-
τάδες τών έκατομμυρίων, πού δαπα-
νώνται γιά τόν έκσυγχρονισμό, ή, μάλ-
λον, τήν άναβάθμιση τής κατοικίας σέ
ανάκτορο, άποτελούν φιλόφρονες δω-
ρεές, δέ δικαιώνεται ή πρακτική του
Χριστόδουλου. Χρέος του είναι, όπως
έκανε ό Ίερώνυμος, νά μή δεχτεί γιά
προσωπική χρήση τίς δωρεές, αλλά νά
τίς καναλιζάρει πρós τίς άνάγκες τής
Έκκλησίας καί πρós τήν έξυπηρέτηση
τών άναγκών όλοκλήρου του Σώμα-
τος. Όταν έχει έξαγγείλει καί έχει δε-
σμευτεί πώς θά άνεγείρει ένα φιλαν-

θρωπικό κατάστημα, γιά νά βρίσκουν θαλπωρή καί φροντίδα οί ὑπέργηροι συνιεράρχες του, εἶναι ἀδιανόητο νά δέχεται, ὡς δωρεές ἄμφια τῆς κλάσης τῶν τριάντα καί τῶν σαράντα ἑκατομμυρίων δραχμῶν καί νά μή διοχετεύει τίς δωρεές στήν οἰκοδόμησι τοῦ οἰκήματος τῆς ἀγάπης.

Οἱ παρατηρητές, πού τόν βλέπουν νά ἐμφανίζει κάθε φορά καινούργια στολή ἀμφίων, κάνουν τόν ὑπολογισμό τους. Καί ἀνεβάζουν τήν ἀξία τῶν δεκάδων, ἀμυθῆτου ἀξίας, στολῶν, πού ἔχουν μετρήσει ἴσαμε σήμερα, σέ δισεκατομμύρια ἑλληνικῶν δραχμῶν. Ποιά λογική καί ποιά διαλεκτική διακαίῳνει τή σπατάλη αὐτή, τή στιγμή, πού τά προγραμματισμένα ἀναπτυξιακά ἔργα βρίσκονται στή στάθμη «μηδέν»;

3. Καί ἡ τρίτη παρατήρηση: Τέσσερα χρόνια περπατάει ὁ Χριστόδουλος ἐπιδεικνύοντας τή χλιδή του. Δέν ἀκούστηκε, ὅμως, οὔτε μιά φορά, πῶς προσέφερε ἀπό τό προσωπικό του βαλάντιο, ἀπό τίς τακτικές ἀποδοχές του καί ἀπό τά πολλά πρόσθετα εἰσοδήματα, ἔστω καί ἕνα συμβολικό ποσό, γιά τή θεμελίωση ἢ γιά τήν ὁλοκλήρωση ἑνός ἔργου τῆς Ἐκκλησίας. Κομπορημονεῖ καί λιβανίζει τήν ἑαυτό του, γιατί πιστεύει, πῶς μέ τίς συχνές ἐμφανίσεις του στό γυαλί τῆς τηλεόρασης, ἔχει ἀνεβάσει στά ὕψη τή δημοτικότητα του καί ἔχει γίνει σεβαστός καί ἀγαπητός ἀπό ὅλα τά στρώματα τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Ἀλλά, μέσα στόν πληθωρικό καί ἀκατάσχετο λόγο του, δέν ἀνακαλύπτει

κανεῖς μιά ἀνακοίνωση δωρεᾶς ἢ μιά συνεισφορά σέ ἀνοικτά ἔργα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς του ἢ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Θά ὑπενθυμίσω καί πάλι, ὅτι ὁ μακαριστός Ἱερώνυμος κρατοῦσε μόνο τά ἀναγκαῖα γιά τή λιτή του διαβίωση. Καί ὅλα τά ἄλλα τά διοχέτευε στίς ἀναπτυξιακές προσπάθειες τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ σημερινός προκαθήμενος τά κρατάει ὅλα γιά τόν ἑαυτό του. Καί περιμένει νά ἀρχίσει ἡ πραγμάτωση τῶν ἔργων, μέ τή χορήγηση κονδυλίων ἀπό τό Γ' πρόγραμμα στήριξης τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνωσης.

Ἔτσι ἔχουμε τοῦτο τό ὁξύμωρο: Ἐνα Ἀρχιεπίσκοπο, πού περιφέρει παντοῦ καί πάντοτε τή χλιδή, ἢ, ἀκριβέστερα, τήν οἰκονομική κραιπάλη. Καί κρατάει πάντοτε τό δεξί του χέρι ἀνοιχτό, γιά νά δεχτεῖ τήν ἐλεημοσύνη τῶν Εὐρωπαίων φιλανθρώπων. Σπαταλάει ἀλόγιστα τίς οἰκονομίες τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Διαχειρίζεται ἀπερίσκεπτα καί ἀναποτελεσματικά αὐτό τό βαλάντιο, πού ὁ μακαρίτης Πειραιῶς Χρυσόστομος τό εἶχε ἀποκαλέσει «πακτωλό» καί ζητιανεύει ἑκατόν εἴκοσι ἑξὶ δισεκατομμύρια ἀπό τούς ξένους, γιά νά πλουτίσει τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέ τά ἀπαραίτητα κτίσματα.

Πῶς μπορεῖ νά χαρακτηρίσει κανεῖς αὐτό τό χρυσοφορεμένο ἐπαίτη; Ὡς εὐσυνείδητο λειτουργό τῆς Ἐκκλησίας; Ἡ ὡς φαινόμενο ἐκφυλιστικό τοῦ νεοπλουτισμοῦ καί τῆς κραιπάλης; Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Τό μήνυμα τῶν δώρων τῆς ἀγάπης

Τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ὁ ὑπογράφων, στίς 26 Μαΐου 2002 γιόρτασε τά μεθεόρτα τῶν ὀνομαστηρίων του, στό χωρο τῶν Κατασκηνώσεων «Ἀγία Ταβιθά» Ἀράχωβας Παρνασσοῦ.

Κάθε χρόνο, τή μέρα αὐτή διοργανώνεται ἐόρτιο πρόγραμμα, συνδυασμένο μέ τό τσουγκρισμα κόκκινων αὐγῶν καί συμβολικό ἔπαθλο στό νικητή. Ἐφέτος, τό κυρίως θέμα τῆς ἡμέρας αὐτῆς δέν ἦταν τό τσουγκρισμα τῶν κόκκινων αὐγῶν, ἀλλά τά «Πενηντάχρονα» τῆς δικῆς μου ταπεινῆς, Ἱερατικῆς Διακονίας.

Τά λέμε «Πενηντάχρονα» γιά τή στρογγυλοποίηση. Στήν πραγματικότητα ἦταν τά ἐξηντάχρονα τῆς Ἱεραποστολικῆς μου διακονίας, ὡς ὁμαδάρχου, κυκλάρχου, κατηχητοῦ καί ἱεροκῆρυκος, πού ἐργάστηκα καί πρό τῆς χειροτονίας μου εἰς λειτουργό τοῦ Θυσιαστηρίου, καί τά ὁποῖα ἀπαρίθμησε ἐπισήμως συνομηλικός μου, σεβάσμιος κληρικός, ἐπίτιμος σχολάρχης τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου Θεσσαλονίκης.

Τά «πενηντάχρονα», γιά τήν ἀκρίβεια, ἦταν πενήντα δυό συναπτά χρόνια ἱερατικῆς καί ἀρχιερατικῆς διακονίας μου, εἰς τήν Ἑλληνοθρόδοξο Ἐκκλησία μας, συμπεριλαμβανομένων καί τῶν εἴκοσι ἑννέα χρόνων τῆς ἐξορίας μου.

Οἱ ὁμιληταί ἦσαν ὅλοι αὐτόπται καί αὐτήκοοι μάρτυρες τῶν ὧσων ἀφηγοῦντο.

1. Πρῶτος ὁμιλητής στά «Πενηντάχρο-

να» ἦταν ὁ τό 1952 ἐφεδρος ἀξιωματικός στήν Πρέβεζα, οἰκονομολόγος, ὁμαδάρχης, κατηχητής, κυκλάρχης καί ὁμιλητής χριστιανικῶν διαλέξεων. Πρόκειται γιά τόν κ. Γεώργιο Γάσπαρη, κάτοικο Ἀθηνῶν. Ὁ κ. Γάσπαρης ἀφοῦ ἀνέφερε πόσο δημοφιλῆς ὑπῆρξε ὁ τότε ἀρχιμανδρίτης Κωνσταντῖνος Σακελλαρόπουλος, κατέληξε μέ τό γεγονός τῆς δυσμενοῦς μεταθέσεώς του στίς Βασιλικές Σχολές Κῶ Δωδεκανήσου, ἐπὶ ἀρχιερατείας, στήν Πρέβεζα, τοῦ κυροῦ Στυλιανοῦ Κορνάρου καί στήν Κῶ τοῦ κυροῦ Ἑμμανουήλ Καρπαθίου.

2. Δεύτερος ὁμιλητής ὑπῆρξε ὁ ἐπίτιμος Διευθυντής Τελωνείου Δημήτριος Μπέκος, πού ὑπηρετοῦσε ὡς Τελωνιακός ὑπάλληλος τά χρόνια ἐκεῖνα στήν Κῶ Δωδεκανήσου. Ὁ κ. Μπέκος ἀνέγνωσε ἐπὶ πλέον συγκινητική ἐπιστολή τοῦ Ἐπιτίμου Λυκειάρχου Κῶ, κυρίου Ἑμμανουήλ Κιαπόκα, περιγράφοντος τά εὐεργετικά ἀποτελέσματα εἰς ὅλο τό νησί, τῆς πνευματικῆς ἐργασίας τοῦ ἐκεῖ μετατεθέντος τότε Ἀρχιμανδρίτου Κωνσταντίνου Σακελλαροπούλου.

3. Τρίτος ὁμιλητής ἦταν ὁ λόγιος Ἀραχωβίτης Παναγῆς Λαγογιάννης. Ὁ κύριος Λαγογιάννης, λοχίας τότε (1957) τοῦ Πυροβολικοῦ Θηβῶν καί χαρισματοῦχος κατηχητής καί ὁμιλητής, συνεργάσθηκε ἀποδοτικά στά Κατηχητικά Σχολεῖα Θη-

βων μέ τόν ιεροκήρυκα ἀρχιμανδρίτη Σακελλαρόπουλο.

Τό Συμβούλιο τοῦ ἀγαθοεργοῦ Συλλόγου ὁ «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Καλοκτένης» Θηβῶν, μέ ψηφισμα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως καί μέ δῶρο Ποιμαντική Ράβδο, μέ εἰδική ἐπιγραφή ἐπ' αὐτῆς, ἐπί πλέον δέ καί μέ κλειδί τῆς κεντρικῆς εἰσόδου τοῦ Οἰκοτροφείου τῆς «Νεανικῆς Ἑστίας» Θηβῶν, μοῦ παρέδωσαν τό δῶρο τους, μετά τήν ἀνάγνωση τοῦ ψηφίσματός των, σ' ἐνδειξη εὐγνωμοσύνης, ὅπως εἶπαν, γιά τίς πνευματικές ὑπηρεσίες στήν πόλη των Θηβῶν.

5. Πολύτεκνη οἰκοδέσποινα, Θηβαία, μαθήτρια τότε των Κατηχητικῶν Σχολείων καί πνευματική θυγατέρα, ἀπηγγεῖλε κατασυγκινημένη ποίημα εὐγνωμοσύνης.

6. Οἱ ταξιδιωτές, μέ τό πούλμαν, ἀπό τήν Καρδίτσα, πού ἦλθαν, σάν ἀντιπρόσωποι τῆς Θεσσαλιώτιδος, νά εὐχηθοῦν στά ὀνομαστήρια τοῦ ἐπί εἴκοσι ἐννέα χρόνια ἐξορίστου ποιμενάρχου τους, μαζί μέ τήν ἐόρτιο προσφώνησή τους, μοῦ προσέφεραν ποιμαντική ράβδο, σ' ἐνδειξη εὐγνωμοσύνης γιά τίς εὐεργετικές ποιμαντικές ὑπηρεσίες μου στή Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος.

7. Λακωνικά θά μνημονεύσω καί τό ἱστορικό ἐγγραφο τοῦ παλαίμαχου λυκειάρχου Πρεβέξης καί Προέδρου τῆς ἐκεῖ Χριστιανικῆς Κινήσεως, κ. Μιχαήλ Κατσαούνη, πού ὑπενθυμίζει τήν, σ' ἀνύποπτο χρόνο, ποιμαντική ράβδο, πού μοῦ ἐχάρισε ἐπισήμως ὁ ρέκτης σημερινός ποιμενάρχης Πρεβέξης κ. Μελέτιος. Τήν περιφρουρῶ καί τήν χρησιμοποιοῦ μ' εὐγνωμοσύνη στίς λατρευτικές καί λοιπές ποιμαντικές διακονίες μου.

Ἕνα μικρό χρονικό.

Ὅταν ἡ δεύτερη χούντα τοῦ 1974, μ' ἐκκλησιαστικό ἀρχηγό τόν ἀείμνηστο

Σεραφεῖμ Τίκα, ἐξόρισαν τούς Δώδεκα Μητροπολίτες, ἀνήκουστους καί ἀναπολόγητους, ὅλοι ἐπιστεύαμε ὅτι ἡ τότε πολιτική ἀλλαγὴ θά συνιστοῦσε σέ εἰδικό Ἐκκλησιαστικό Δικαστήριο νά μᾶς ἀνακρίνουν καί ἀφοῦ τίποτε δέν μᾶς ἐβάρυνε, νά μᾶς ἀποκαταστήσουν πάραυτα. Ποτέ δέν ἐπίστευα, ὅτι ἡ ἐξορία μου θά διαρκούσε εἴκοσι ἐννέα (29) ὁλόκληρα χρόνια καί μάλιστα μέ τόσες συκοφαντικές λάσπες, πού κάθε φορά ἐρριπτε ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία στά πρόσωπα των δώδεκα ἀναπολόγητων ἐξορίστων ἀρχιερέων.

Τό πυκτό σκοτάδι των εἴκοσι ἐννέα χρόνων μ' ἔκανε νά δεχθῶ τόν ἀναφερόμενο ἐορτασμό στά «πενηντάχρονά» μου. Στά ὀγδόντα τέσσερα χρόνια μου, δέν προσδοκῶ, οὔτε φιλοδοξῶ κάποια δικαίη ἀποκατάσταση. Ἡ ἀχαρακτήριστος ὁμως τακτική τόσον τοῦ σημερινοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου, ὅσον καί ἡ χειροτέρα τοῦ προκατόχου του, Σεραφεῖμ Τίκα, ὑπαγορεύουν στήν ἀρχιερατική μου συνείδηση, ν' ἀγωνίζομαι ἄχρι θανάτου γιά τήν κανονική καί νόμιμη ἀποκατάσταση τοῦ δικαίου στήν ἑλληνορθόδοξη Ἐκκλησίας μας.

Ἐδῶ αἰσθάνομαι ἐπιτακτική τήν ἠθική προσταγή νά διακόψω τήν περιληπτική ἀναφορά στά «πενηντάχρονά» μου. Ἄλλο εἶναι τό θέμα μου ἐδῶ. Οἱ τρεῖς ἀρχιερατικές ράβδοι. Αὐτό διευκρινίζω στή συνέχεια. Σχολιάζω τό πνεῦμα τῆς δωρεᾶς των τριῶν ράβδων.

Ἡ πρώτη ποιμαντική ράβδος ἀπό τό πλήρωμα τῆς Ἐπισκοπῆς μου στή Θεσσαλιώτιδα.

Ἡ δεύτερη, ἀπό τά πνευματικά μου παιδιά των χρόνων τῆς ἱεραποστολικῆς μου διακονίας εἰς Θήβας.

Ἡ τρίτη, ἀνάμνησις καί καρπός των ἱεραποστολικῶν πρωτολείων στήν Ἡπειρο.

Δόξα τῷ Θεῷ!

Παρακαλῶ ὅσους συνδέονται μέ τίς

Τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Χαλκίδος κυροῦ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Στίς 5 Ἰουλίου ἔγινε στοῦ Μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου, στή Βάθεια τῆς Εὐβοίας, ἡ ἐκταφὴ τοῦ Μητροπολίτου Χαλκίδος κυροῦ Νικολάου (Σελέντη). Ἱεράρχης ὑψηλοῦ πνευματικοῦ ἀναστήματος ὁ αἰιμνηστος Γέροντας. Ἐκκλησιαστικὴ φυσιογνωμία ἐξέχουσα. Ἦταν ὁ Ἐπίσκοπος τῆς ἀγάπης, τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς θυσίας. Ἡ παρουσία του καὶ ὁ λόγος του ἀπέπνεαν καὶ μετέδιδαν στοὺν περίγυρό του, ὅπου καὶ ἂν εὕρισκετο, βαθειὰ πνευματικότητα καὶ γνήσια χριστιανικὴ ἀγάπη. Ἡ προσφορά του στήν Ἐκκλησίαν, ἀπ' ὅπου καὶ ἂν ἐργάσθηκε, ἦταν μεγάλη καὶ ἀνεκτίμητη. Καὶ ἦταν πολλὰ τὰ διακονήματα, πού εἶχε ἀναλάβει κατὰ τὴ διάρκεια τῆς σύντομης ἐκκλησιαστικῆς του διαδρομῆς. Δὲν θὰ

εἶναι ὑπερβολή, ἂν τονίσουμε ὅτι ὁ μακαριστὸς Νικόλαος καὶ ὁ ἅγιος Ἐπίσκοπος Λαρίσης Θεολόγος θὰ τιμῶνται ἀπὸ τοὺς ἐπιγενομένους, μαζί με τὸν ἅγιο Νεκτάριο, ὡς οἱ νεότεροι ἅγιοι τοῦ 20οῦ αἰῶνα.

Αὐτὴ ὅμως τὴν ἐκλεκτὴ καὶ ἀγνή ψυχὴ ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία ἐπλήγωσε βαρύνοντάς της. Καὶ εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ ἄκακος αὐτὸς Δεσπότης πόνεσε. Καὶ πόνεσε πολὺ, ὅταν, μαζί με ἄλλους ἔντεκα ἄξιους καὶ ἀνεπίληπτους συνεπισκόπους του, τὸν μαῦρο ἐκεῖνο Ἰούλιο τοῦ 1974, τὴν ἐποχὴ τῆς σκληρῆς δικτατορίας τοῦ Ἰωαννίδη, ἡ τότε ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία ἐκήρυξε «ἐκπτώτω ὡς ἀντικανονικόν»(!) τὸν Γέροντα καὶ τὸν ἀπομάκρυνε βιαίως ἀπὸ τῆς Μητροπόλῃς του. Χωρὶς νὰ τοῦ ἀποδοθεῖ καμμιά κατηγορία (τί θὰ μπορούσε ἄλλωστε νὰ τοῦ ἀποδοθεῖ), χωρὶς νὰ γίνῃ καμμιά ἐκκλησιαστικὴ δίκη, χωρὶς καμμιά ἀπολογία οὔτε κἂν ἀκρόαση. Καὶ τὸ χειρότερο. Τοῦ ἀφαιρέθηκε καὶ ὁ τίτλος τοῦ «Μητροπολίτου Χαλκίδος» καὶ ἀντ' αὐτοῦ δόθηκε, ἐλαφρᾶ τῇ καρδίᾳ καὶ χωρὶς ἐντροπή, ὁ τίτλος τοῦ Ἐπισκόπου τῆς πάλαι ποτὲ «Ἐπισκοπῆς Βεσαίνης». Εἶναι καὶ αὐτὸ ἓνα ἀπὸ τὰ γνωστὰ «παρὰ τὸ σούκλια», τὰ ὁποῖα, με πνεῦμα εἰρωνείας, ἐπινόησαν γιὰ ὅλους τοὺς δώδεκα ἐκπτώτους οἱ «γνωστοὶ μας-ἄγνωστοι», θέλοντας με αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ ἀποκτήσουν τὴν

ἀνωτέρω γεωγραφικὴς περιοχῆς τῶν δωρητῶν μου, νὰ ἐρευνήσουν καὶ θὰ διαβεβαιωθοῦν ὅτι οἱ ἐνέργειές τους, γιὰ τὴν προσφορά τῶν ποιμαντικῶν ράβδων, ἔγιναν ἐν ἀγνοίᾳ μου!

Διερωτήθηκα, λοιπόν, κατὰ τὰ ὀνομαστήριά μου: Ποιοὶ εἰσηγήθηκαν στοὺν θρησκευόμενον αὐτὸν Ὁρθόδοξον ἑλληνικὸν λαόν, ἀντὶ ἄλλων ἐορτίων δώρων, νὰ μοῦ προσφέρουν, λές καὶ ἔγινε ἀπὸ συμφώνου, ἐκ διαφόρων διαμερισμάτων τῆς χώρας μας, τίς τρεῖς ποιμαντικὲς ράβδους; Πού περισσότερο, ἐφ' ὅσον ἡ αἰο-

λος, ἀναιτιολόγητος καὶ ἀκυρὴ ἀπόφαση τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως με κατεδίκασε σὲ ἀκοινωνησίαν; Ἐξάγεται, λοιπόν, ἄνετα, τὸ συμπέρασμα, ὅτι οἱ δωρητῆς μου με τίς ποιμαντικὲς ράβδους εὐχήθηκαν καὶ με προέτρεψαν νὰ συνεχίσω σταθερὰ τὴ διαποιίμανση τῆς Μητροπόλεώς μου.

Ποιὸ ἄλλο νόημα μπορεῖ νὰ ἔχουν καὶ τί προστάζουν ἄραγε οἱ πιστοὶ με τὰ συμβολικὰ δῶρα τους πρὸς τοὺς ἐξορίστους Μητροπολίτες;

+ Ο Θ. καὶ Φ. Κ.

εὐνοια τῆς νέας τότε παντοδύναμης «ἐλέω δικτάτορος» ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας. Καὶ κάτι ἀκόμη. Οὐδέποτε μέχρι σήμερα ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση, ἡ παρελθοῦσα ἀλλὰ καὶ ἡ παρούσα, ἀποκατέστησε τὸ μακαριστὸ Μητροπολίτη Νικόλαο μὲ τὴν ἄρση τῆς ἀντικανονικῆς ἐκπτώσεώς του. Ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῆς τῆς ἀπαράδεκτης ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως ἐκοιμήθη ὁ Δεσπότης τὸ 1975 καὶ μὲ ὑφισταμένη αὐτὴ τὴν κατάστασι φθάσαμε μέχρι τὴ σημερινὴ ἐκταφὴ του μετὰ εἴκοσι ὀκτὼ ὁλόκληρα χρόνια. Ἐὰν ὅλα αὐτὰ τὰ ἀναλογίσθηκαν ὅσοι Ἀρχιερεῖς συλλειτουργήσαν ἢ συμπροσευχήθηκαν κατὰ τὴ Θεία Λειτουργία, πὺν προηγῆθηκε τῆς ἐκταφῆς, θὰ αἰσθάνθηκαν, θὰ ἔπρεπε νὰ αἰσθανθοῦν, βαρὺ καὶ ἐπιτιμητικὸ τὸν ἔλεγχο τῆς ἀρχιερατικῆς τους συνειδήσεως, τουλάχιστον γιὰ ὅσα ἀνέχθηκαν ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια καὶ γιὰ τὸν ἅγιο Ἐπίσκοπο Νικόλαο καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους ἐκπτώτους Ἀρχιερεῖς -Συνεπισκόπους τους.

Ἦδὼν ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης Χαλκίδος Νικόλαος περιίπταται στὸ θρόνο τοῦ δίκαιου κριτῆ καὶ καταθέτει τὴν καλὴν του ἀπολογία, μακριὰ ἀπὸ τὶς εὐλογες ἀνθρωπινες πικρίες, πὺν τοῦ προσξένναν οἱ μικρότητες καὶ οἱ ἐμπάθειες τοῦ κόσμου τούτου.

Μετὰ τὴν κοίμησή του ἡ εὐσεβὴς οἰκογένειά του βρῆκε ἓνα τετράδιο μὲ «Ἀτομικές» σημειώσεις -«ξεσπάσματα τῆς καρδιάς μου», ὅπως ὁ ἴδιος τὰ ἐπέγραφε. Θεώρησε ὅτι τὰ κείμενα αὐτὰ δὲν ἀνήκουν στὴν οἰκογένεια, ἀλλὰ σὲ ὅλους ἐκείνους πὺν τόσο πολὺ ἀγάπησαν τὸ Δεσπότην. Ὁ καλὸς φίλος τῆς οἰκογένειας κ. Στυλ. Λαγουρὸς συγκέντρωσε τὰ «ξεσπάσματα» τῆς καρδιάς τοῦ Γέροντα καὶ τὰ μετέφερε σὲ μιὰ πολὺ ὠραία ἔκδοσι. Ἐς ἀφουγκρασθούμε μὲ δέος καὶ σεβασμὸ μερικὰ ἀπὸ τὰ «ξεσπάσματα» τῆς ἀγίας ψυχῆς του καὶ ἂς ἀπολαύσουμε ἔτσι τὸ πνευματικὸ του με-

γαλεῖο καὶ τὸν πλοῦτο τῶν αἰσθημάτων του.

15.2.1962: «Ἰησοῦ! λένε τὰ χεῖλη μου καὶ τὰ μάτια γεμίζουν δάκρυα, ἡ καρδιὰ ἡδύνεται, ἡ ψυχὴ κατανύσσεται. Μόνο τὸ ὄνομα Ἰησοῦς ἀπόψε μοῦ γλύκανε τὴν βραδιά. Τὰ χεῖλη χόρτασαν πὺν τὸ εἶπαν τόσες φορές. Τὰ αὐτιά ξεκουράσθηκαν. Τὸ πνεῦμα νῦφράνθη πὺν Τὸν σκέφθηκε. Τὰ μάτια ἔλαμψαν μέσα ἀπὸ τὰ ὑγρὰ πὺν ἔρρευσαν τόσο ἀβίαστα».

Μ. Δευτέρα 23.4.1962: «Μιᾶς ἡμέρας κληρικός. Μιᾶς ἡμέρας καινούργιος ἄνθρωπος. Πόσο ὠραία εἶναι νὰ τὰ βλέπεις ὅλα σὰν καινούργια. Αὔριο θὰ λειτουργήσω. Τὰ μάτια μου θουρκώνουν πὺν τὸ γράφω. Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ Σου».

Δεκέμβριος 24η 1963: «Θεῖο Παιδί, ἀπόψε μοῦ ἐχάρισες μερικὰ δάκρυα μετανοίας. Σ' εὐχαριστῶ. Ἐμμανουήλ, ἀπόψε μοῦ εἶπες ὅτι δὲν εἶμαι αὐτὸς πὺν ἐφανταζόμουννα ὅτι εἶμαι, ἀλλὰ κάποιος ἄλλος. Γιὰ τὴν προσγείωσι Σ' εὐγνωμονῶ. Ἰησοῦ, ἀπόψε μοῦ εἶπες ὅτι πρέπει νὰ ταπεινοφρονῶ, γιατί μόνο ἔτσι θὰ μπορέσω νὰ μῶ στὸ χαμηλὸ σταῦλο γιὰ νὰ Σὲ βρῶ. Σὲ δοξάζω καὶ Σὲ ὑμνῶ. Ἀμήν».

19.5.1967: «Κύριε, αὐτὸ τὸ ἀμπέλι πὺν Σὺ ἐφύτευες μὲ τὸ δεξί Σου χέρι, φύλαξέ το, αὖξινέ το, πότισέ το καὶ ἀξιώσέ το νὰ δώσει πολλοὺς καρποὺς γιὰ τὴ Βασιλεία Σου. Ἀμήν».

9.7.1967: «Σὲ λίγο θὰ ξεκινήσω γιὰ τὴ Θ. Λειτουργία. Νοιώθω πολὺ ἁμαρτωλός. Ἐνα βάρος πιέζει τὰ στήθη. Κατ' οἰκονομία ἱερεὺς εἶμαι. Χθὲς διάβαζα τὸ Πηδάλιον. Πόσοι στεναγμοὶ μοῦ ἤλθαν. Ἐπειτα ἡ ἐξομολόγησι τσακίζει. Εἶναι πολὺς ὁ φόρτος. Κύριε εἶμαι πολὺ ἁμαρτωλός».

2.10.1969: «Αὐτὸ τὸ ἀξίωμα (τοῦ

Ἡ προδοσία τῆς ἀξιοκρατίας.

Τοῦτο τὸν καιρὸ φιγουράρουν στὶς στήλες τῶν ἐφημερίδων τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχιμανδριτῶν, πού ὀρέγονται τὴν ἐπισκοπικὴ μίτρα καὶ διατηροῦν τὸ χέρι ἀπλωμένο γιὰ τὴν ἐπαίτεια τῆς ἀπαραίτητης ψήφου. Κάποια ἀπὸ τὰ ὀνόματα αὐτὰ (ἐλάχιστα) ἀντιπροσωπεύουν ἓνα εἰδικό βάρος. Ὁ ἥθος, συγκρότηση θεολογικὴ καὶ προσφορά ἔργου στὸν ἀμπελῶνα τῆς Ἐκκλησίας. Τὰ πολλά, πρωτάκουστα καὶ ἀσήμαντα, παραγεμίσματα τοῦ περιθωρίου ἢ συνοδευτικά τῆς ἐπισκοπικῆς καμαρίλας, ἔφτασαν, ἀγχωμένα, στὰ ἐργαστήρια τῆς μαζικῆς ἐνημέρωσης, γιὰ νὰ προλάβουν τὸ τρένο τῆς προαγωγῆς, πού θὰ τοὺς ἐπενδύσει μὲ τὴ στολὴ τῆς μεγαλοπρέπειας καὶ μὲ τὴν ὑπεροχικὴ ἐξουσία τῆς μετοχῆς στὶς δεξιώσεις τῶν δυναστῶν.

Τὰ ρεπορτάζ πλούσια. Ἡ πρόκληση στή νοημοσύνη καὶ στὴν εὐαισθησία τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας ἀπροσμέτρητη.

Ἀπὸ τὰ κατεβατά τῆς εἰδησεογραφίας ξεχώρισα μιά πληροφορία, πού ἐπιδέχεται διπλὴ ἀνάγνωση.

Στὴν ἐφημερίδα «Ἔθνος», τῆς 29ης Αὐγούστου, δημοσιεύτηκε εὐρύτατη πρόγνωση γιὰ τίς ἐπικείμενες Μητροπολιτικὲς ἐκλογές καὶ πολλὰ ὀνόματα δελφίνων. Ὅταν ὁ δημο-

σιογραφικὸς κάλαμος ἐγγίζει τὴ νεοσύστατὴ Μητρόπολη τῆς Γλυφάδας, καταθέτει τούτῃ τὴ μαρτυρία: «Ἐδῶ θὰ πρέπει νὰ ἀναφέρουμε πὼς ὁ Πειραιῶς γιὰ τὴ Μητρόπολη Γλυφάδας θὰ ἐπιθυμοῦσε -χωρὶς αὐτό νὰ σημαίνει ὅτι διαφωνεῖ μὲ τὸν Τσαουσούγλου- τὸν γνωστὸ ἀρχιμανδρίτη Νικόλαο Χατζηνικολάου, πτυχιοῦχο τοῦ φημισμένου ἀμερικανικοῦ Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, ἀλλὰ πληρο-

φορίες ἀναφέρουν ὅτι ὁ ἴδιος ὁ ἀρχιμανδρίτης δὲν δείχνει νὰ ἐνδιαφέρεται».

Ἡ εἰδηση αὕτη, χαρακτηριστικὴ καὶ δηλωτικὴ ὑψηλοῦ ἥθους, μπορεῖ νὰ ἐξυπηρετήσει τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο, πού δὲν θέλει ἱκανοὺς ἀνθρώπους γύρω του, γιὰτί φοβᾶται, ὅτι θὰ τὸν ἐπισκιάσουν. Ἡ διαλεκτικὴ αὕτη λέει, ὅτι ἀφοῦ ὁ ἴδιος δὲν ἐνδιαφέρεται, δὲν πρέπει νὰ προαχθεῖ.

Ἡ δευτέρη, ὅμως, ἀνάγνωση τῆς εἰδησης, βγάζει τὸ ἐντελῶς ἀντίθετο συμπέρασμα. Ἕνας ἀρχιμανδρίτης, μὲ τέτοια προσόντα, πού δὲν καταδέχεται νὰ στριμωχθεῖ στὴ μάζα τῶν δελφίνων καὶ νὰ φιλήσει ποδιές κραγμένων μιτροφόρων, πρέπει νὰ εἶναι ὁ πρῶτος, πού θὰ προαχθεῖ στό ὑψηλὸ λειτουργημα τοῦ Μητροπολίτη. Ἡ ἱεραρχία ἔχει τὴν ὑποχρέωση νὰ τὸν πιάσει ἀπὸ τὸ χέρι καὶ, μὲ ὁμόφωνη ἀπόφασή της, νὰ τὸν χειροτονήσῃ ποιμενάρχη.

Αὐτό, ὅμως, δὲ θὰ γίνῃ. Γιατί ἡ σημερινή

Ἐπισκόπου) εἶναι μεγάλο βάρος. Μερικοὶ νομίζουν ὅτι θὰ χαίρομαι. Πόσο πλανῶνται. Τὸ μόνο πού μὲ ξεκουράζει εἶναι ὅτι ἔτσι τὸ ἤθελε ὁ Κύριος. Νὰ σταυρωθῶμεν Αὐτῷ, ἵνα συναναστηθῶμεν».

21.11.1970: *«Εἰσῆλθα εἰς τὸ τρίτο ἔτος τῆς ἐπισκοπικῆς διακονίας μου. Αἰσθάνομαι πρὸ ἄνετα, ἀλλὰ δὲν παύω νὰ νομίζω ὅτι ἐπιτελῶ θητεία».*

21.5.1971: *«Ὅταν πονῶ τότε προσεύχομαι θερμὰ ἀπ' τὴν καρδιά! Τί, νὰ εἰπῶ, εἶθε νὰ πονῶ; Δὲν ἔχω τόση πίστη. Τὸν εὐχαριστῶ ὅμως, γιατί εἶναι ὁ ἐλεήμων, ὁ ποιμὴν μου».*

Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου αὐτοῦ Ἐπισκόπου καὶ διαρκὴς ἡ μεσιτεία του πρὸς τὸν Κύριο.

Ίεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος, μέ επικεφαλής τόν κ. Χριστόδουλο, δέν προσβλέπει στους ίκανούς καί πνευματέμφορους, αλλά στους άσήμαντος καί στους κόλακες.

Ή προοπτική εΐναι στή Γλυφάδα νά έκλεγεί γνήσιος γλύφτης. Σάν τόν «λινκίζόμενο» μιτροφόρο του Αϊγαίου Πελάγους.

Συγκρίνετε καί κρίνετε.

Άπαραίτητες οί συγκρίσεις, γιά νά αποκρυσταλλώνονται νηφάλιες κρίσεις.

Δυό έπισκευές κτιρίων καλύπτουν τήν επικαιρότητα. Θεωρήθηκαν γεγονότα σημαντικά. Καί πέρασαν στό λαό, από τά μέσα της Ένημέρωσης.

Ή μιά σημαντική έπισκευή προγραμματίστηκε καί ένεργοποιείται, γιά νά φέρει στό άρχαίο κάλλος καί γιά νά καταστήσει λειτουργικότερη καί προσαρμοσμένη στις σύγχρονες ανάγκες τήν Έθνική Βιβλιοθήκη, πού κοσμεΐ τήν έλληνική πρωτεύουσα.

Ή δεύτερη έπισκευή, πού έχει πιά ολοκληρωθεί, εΐναι τής μονοκατοικίας, πού έχει κτιστεί στή Φιλοθέη, γιά νά χρησιμοποιείται ως κατοικία του εκάστοτε Άρχιεπισκόπου Άθηνών.

Γιά τίς έπισκευές του τεράστιου κλασικού οικοδομήματος τής Έθνικής Βιβλιοθήκης διαβάζουμε στήν άθηναική εφημερίδα «Αδέσμευτος» τής 4ης Ιουλίου 2002: «*Η έπισκευή στηρίζεται στήν πρωτοποριακή μελέτη πού έκανε ο καθηγητής Γιώργος Πενέλης, ή όποία σέ συνδυασμό μέ τή μελέτη γιά τή διαμόρφωση των έσωτερικών χώρων, πού έχει κάνει ο κ. Κωνσταντίνος Σταΐκος, θά άναδείξει πλήρως τά αρχιτεκτονικά στοιχεία του κτιρίου καί θά άποδώσει στό κοινό ένα σύγχρονο, καλαίσθητο καί καθ' όλα λειτουργικό χώρο.*»

Όπως τό διαισθάνεται ο άναγνώστης, οί έπισκευές θά εΐναι ευρύτατες καί δαπανηρότατες. Ένα τόσο μεγάλο οικοδόμημα, μέ τέτοια ιστορία καί μέ τέτοια λειτουργικότητα, δέν άνακαινίζεται μέ πρόχειρες βελτιώσεις.

Στήν ίδια εφημερίδα διαβάζουμε τήν

προαγγελία τής δαπάνης, πού έκανε ο άρμόδιος Ύπουργός Παιδείας καί Θρησκευμάτων: «*Τό συνολικό κόστος του έργου, τό όποίο θά ολοκληρωθεί σέ δυό χρόνια, εΐναι 1.700.000 ευρώ, ή 600.000.000 δραχμές καί ή χρηματοδότησή του προέρχεται από τίς Δημόσιες Έπενδύσεις.*»

Γιά τή δεύτερη έπισκευή, δηλαδή τής μονοκατοικίας του κ. Χριστόδουλου, πού σέ όγκο εΐναι δέν εΐναι τό 1/10 τής Έθνικής Βιβλιοθήκης, δαπανήθηκε τό ποσό των 700.000.000 δραχμών ή 2.000.000 ευρώ.

Καί μιά υπόμνηση λησμονημένης αντίδρασης. Όταν ο ήμερήσιος Τύπος χαράκτηρισε σκάνδαλο τήν τεράστια δαπάνη γιά τήν έπισκευή τής κατοικίας του Άρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, εκείνος έσπευσε νά δηλώσει «αΐδημόνως», ότι δέ ζει πλουσιόπαροχα, αλλά ως ένας άπλός Έλληνας.

Λέτε, όλοι οί άπλοί Έλληνες πολίτες νά ξεδεύουν γιά τίς έπισκευές τής κατοικίας τους ποσά μεγαλύτερα από αυτά, πού χρειάζονται γιά τήν άνασκευή του τεράστιου καλλιμάρμαρου κτιρίου τής Έθνικής Βιβλιοθήκης;

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Έκκλησιαστικής Ένημέρωσης.

Ίδιοκτήτης:

ο Μητροπολίτης

Άττικής καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση:

19011 Αϋλών Άττικής.

Τυπογραφείο Κωνσταντίνου Σανιδά

Ίωαννίνων 6, Μοσχάτο.